

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/20-09/117

URBROJ: 517-03-1-1-20-13

Zagreb, 23. rujna 2020.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju članka 84. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 5. stavka 3. i članka 27. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Hrvatskih voda, Ulica grada Vukovara 220, Zagreb, zastupanog putem opunomoćenika Geokon-Zagreb d.d., Starotrjnanska 16a, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. **Za namjeravani zahvat – sliv Ođenice – akumulacija Franjevina sa uređenjem korita Ođenice do nove akumulacije Bajer – potrebno je provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.**
- II. **Za namjeravani zahvat – sliv Ođenice – akumulacija Franjevina sa uređenjem korita Ođenice do nove akumulacije Bajer – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. **Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš.**
- IV. **Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata Hrvatskih voda, Ulica grada Vukovara 220, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. **Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Hrvatske vode, Ulica grada Vukovara 220, Zagreb, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u

daljnjem tekstu: Uredba), podnio je putem opunomoćenika Geokon-Zagreb d.d., Starotrnjanska 16a, Zagreb, 15. travnja 2020. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sliva Ođenice – akumulacija Franjevina sa uređenjem korita Ođenice do nove akumulacije Bajer. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša kojeg je u travnju 2020. godine izradio, a u srpnju 2020. godine dopunio ovlaštenik VITA PROJEKT d.o.o. iz Zagreba koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I 351-02/15-08/20; URBROJ: 517-06-2-1-1-18-11 od 1. veljače 2018. godine). Voditelj izrade Elaborata je Domagoj Vranješ, mag.ing.prosp.arch., univ.spec.oecoining.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 9.7. *Brane i druge građevine namijenjene zadržavanju ili akumulaciji vode pri čemu je nova ili dodatna količina zadržane ili akumulirane vode veća od 1 000 000 m³* Priloga II. Uredbe, Ministarstvo provodi postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, provodi prethodna procjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata u sklopu uređenja sliva Ođenice planira građevine namijenjene zadržavanju ili akumulaciji vode pri čemu je količina akumulirane vode veća od 1 000 000 m³.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 24. travnja 2020. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (KLASA: UP/I-351-03/20-09/117; URBROJ: 517-03-1-1-20-2 od 22. travnja 2020. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Zahvatom se planira unaprjeđenje sustava obrane od poplava, uređenje vodnog režima sliva za potrebe obrane od poplava i višenamjensko korištenje koje obuhvaća prenamjenu i rekonstrukciju retencije Franjevina (Svinjčina) u akumulaciju, rekonstrukciju retencije Razbojište i izgradnju nove građevine temeljnog ispusta u lijevom boku brane, izgradnju akumulacije Ribnjak i revitalizaciju Virovitičkih jezera (ribnjaka), podizanje vodnog lica na vodotoku Ođenica izgradnjom dvije ustave, sanaciju postojeće ustave sa sanacijom korita vodotoka te izgradnju jezera Bajer i rekonstrukciju postojećeg cestovnog mosta. Cjelokupni zahvat podijeljen je u dvije faze, a predmet ovog postupka je II. faza. Planira se prenamjena retencije Franjevina u akumulaciju uz zaštitu uzvodnog pokosa nasipavanjem glinenog materijala iz iskopa akumulacije Bajer, u približnoj količini od 9 000 m³. Volumen akumulacije Franjevina iznositi će približno 1 462 000 m³. S obzirom na to da se prenamjenom u akumulaciju podiže razina vode u akumulaciji te se time na mjestima prekidaju postojeći šumski putevi, zahvatom je predviđeno izmicanje dionica postojećih puteva na sjevernom dijelu akumulacije približne duljine 1 470 m te izgradnja novog puta približne duljine 1 920 m na južnom kraju akumulacije. Područje akumulacije Franjevina krajobrazno će se urediti na način da će obuhvatiti različite sadržaje (izgradnja pješačko-biciklističkih staza, objekti pratećih sadržaja, prostori za roštilj), urbanu opremu te prijedlog trasa za posjetitelje s najintenzivnijim točkama korištenja. Planirano je uređenje i regulacija korita Ođenice, podizanje vodnog lica u koritu izgradnjom dviju novih ustava na stacionažama 14+073 km i 12+872 km, rušenje postojeće ustave Antunovac te izgradnja nove (u stacionaži 15+712,40, istih dimenzija i karakteristika kao postojeća). U Antunovcu u stacionaži 15+367 km predviđena je rekonstrukcija i sanacija postojećeg mosta. Na akumulaciji Bajer predviđena je izgradnja jezera Bajer, zaštitnog nasipa te*

evakuacijskih objekata. Dotok vode u jezero osigurava se upusnom građevinom smještenom nizvodno od ustave, dok se nizvodno voda ispušta iz jezera Bajer u korito Ođenice putem ispusne građevine. Dubina jezera varira između 3-3,5 m, imat će približnu površinu od 81 000 m², a volumen će biti oko 280 000 m³.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/20-09/117; URBROJ: 517-03-1-1-20-3 od 22. travnja 2020. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode, Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva, Upravi šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove Virovitičko-podravske županije i Gradu Virovitici.

Upravni odjel za komunalne poslove, prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Virovitice dostavio je mišljenje (KLASA: 351-03/20-01/01; URBROJ: 2189/01-03-02/1-20-2 od 5. svibnja 2020. godine) prema kojem planirani zahvat neće imati značajniji utjecaj na sastavnice okoliša uz sugestiju da je potrebno uvažiti smjernice vezane za predmetno područje iz Prostorno-programske studije uređenja područja oko sliva Ođenice i Virovitičkih ribnjaka (3 E Projekti d.o.o., Zagreb, 2018. godina). Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove Virovitičko-podravske županije dostavio je mišljenje (KLASA: 351-03/20-01/11; URBROJ: 2189/1-08/4-20-2 od 6. svibnja 2020. godine) da za planirani zahvat ne treba provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš uz pridržavanje mjera predloženih Elaboratom zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Elaborat). Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 325-11/20-05/116; URBROJ: 517-07-1-1-3-20-2 od 6. svibnja 2020. godine) da s vodnogospodarskog stajališta nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 612-07/20-44/123; URBROJ: 517-05-2-2-20-2 od 21. svibnja 2020. godine) kojim su zatražene dopune Elaborata. Nakon uvida u doradeni Elaborat iz srpnja 2020. godine Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 612-07/20-44/123; URBROJ: 517-05-2-2-20-4 od 9. rujna 2020. godine) u kojem se navodi da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i da se za zahvat mogu isključiti značajni negativni utjecaji na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu. Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije Ministarstva poljoprivrede dostavila je mišljenje (KLASA: 351-03/20-01/68; URBROJ: 525-11/0596-20-2 od 20. svibnja 2020. godine) da predmetni zahvat može imati značajni negativni utjecaj na šume i šumarstvo te divljač i lovstvo i da je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš su sljedeći: Zahvat se planira dijelom na šumi i šumskom zemljištu te bi se realizacijom izgubilo približno 20 ha površine istih. U jednom dijelu se treba izmjestiti šumska infrastruktura približne duljine 1 500 m te izgraditi novi šumski put približne duljine 1 900 m, što zahtijeva dodatna krčenja šuma. Potrebno je sagledati negativne utjecaje na šumsku sastojinu hrasta lužnjaka, osjetljivu na vodni režim, odnosno utjecaj na istu izvan obuhvata zahvata, tijekom izvođenja radova i tijekom korištenja. Kumulativni utjecaji trebali bi se odnositi na svu linijsku infrastrukturu koja se planira na šumi i šumskom zemljištu, pristupne puteve gradilištu, erozivne procese i bujične tokove, oštećenost rubnih dijelova šume do stupnja ugroženosti od šumskih požara, biljnih bolesti i štetnika. Krčenjem šumske vegetacije na površinama većih nagiba dolazi do erozivnih procesa i razvijanja bujičnih tokova što zahtijeva biološku i tehničku sanaciju u cilju stabilizacije terena. Negativne utjecaje je potrebno utvrditi, a vezano na gubitak lovnoproduktivne površine, fragmentaciju staništa krupne divljači,

uznemiravanje divljači, gubitak lovnogospodarskih objekata i dr. te temeljem toga propisati mjere zaštite za šume i divljač.

Slijedom svega navedenog nije moguće isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na sastavnice okoliša te je za planirani zahvat potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Područje zahvata ne nalazi se unutar područja zaštićenog temeljem Zakona o zaštiti prirode. Prema uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) planirani zahvat se nalazi izvan područja ekološke mreže, ali neposredno uz granicu Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001281 Bilogora i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje. POP područje HR1000004 Donja Posavina je kao područje posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđeno 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13). POVS HR2001281 Bilogora kao područje od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljeno je u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/97 od 28. studenog 2019. godine o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za kontinentalnu biogeografsku regiju. Predmetni POVS prvotno je potvrđen provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. godine o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za kontinentalnu biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). Lokacija zahvata akumulacija Franjevina nalazi se na udaljenosti od oko 3 km od Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje te na udaljenosti od oko 4 km od Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001281 Bilogora. Područje zahvata akumulacija Bajer nalazi se neposredno uz navedena područja ekološke mreže, a dijeli ih lokalna prometnica. Iskopom akumulacije Bajer zbog rada mehanizacije i građevinskih radova doći će do dizanja emisije prašine i drugih onečišćujućih tvari u zrak te do iskopavanja rastresitog materijala. Radni pojas i područje kretanja mehanizacije će se organizirati da bude što manji, a iskopani materijal se neće odlagati u blizini područja ekološke mreže prije nego se upotrijebi za potrebe akumulacije Franjevina. Vodotok potoka Ođenice svojim tokom djelomično prolazi kroz Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje te malim dijelom kroz Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001281 Bilogora. Međutim, predmetnim zahvatom izgradnja dvije ustave na potoku Ođenice ne nalazi se unutar područja ekološke mreže. Radovi na vodotoku izvodit će se u sušnom dijelu godine pri najnižim vodostajima radi izbjegavanja onečišćenja vode. Izgradnjom ustava doći će do ujednačavanja protoka Ođenice odnosno povećanja količine vode u koritu tijekom sušnog dijela godine. Nizvodnijom ustavom planirano je sav protok potoka Ođenice skretati u planiranu akumulaciju Bajer te vodu u korito Ođenice vraćati oko 300 m nizvodno. Korito i vodotok potoka Ođenice već su značajno modificirani s postojećom ustavom te kanaliziranim i obloženim koritom. Planira se osigurati prirodni režim otjecanja te će se osigurati kontinuitet vodotoka i bit će omogućen pronos nanosa u koritu potoka Ođenice. S obzirom da će se tijekom izgradnje ustava radovi izvoditi na način da se ne prekine kontinuitet toka i da su planirani veliki otvori na ustavama koji će većinu vremena biti otvoreni utjecaj izgradnjom ustava se ne smatra značajnim. Uzevši u obzir navedeno da se lokacije planiranih akumulacija Franjevina i Bajer nalaze izvan područja ekološke mreže te da je zahvat izgradnje dvije ustave također izvan područja ekološke mreže, a s obzirom da to da izgradnjom ustava neće doći do značajnih promjena u vodotoku potoka Ođenice, da neće biti zadiranja u korito te da potok Ođenice samo malim dijelom prolazi kroz Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001281 Bilogora i Područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje prethodnom ocjenom može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost navedenog područja ekološke mreže i nije potrebno provesti Glavnu ocjenu.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. Zakona o zaštiti okoliša te članku 27. stavku 1. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da nije moguće isključiti značajan negativan utjecaj na okoliš te je potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 2. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Osijeku, Trg A. Starčevića 7/2, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom Upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba na zahtjev i ovo rješenje naplaćena je državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2.(1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

DOSTAVITI:

1. Geokon-Zagreb d.d., Starotrjanska 16a, 10000 Zagreb (**R!**, s povratnicom!)

